

7. *Skôr než zakončíme túto kapitolu, modlite sa. Proste Boha, aby konal vo vašom srdci a pripravoval vás na to, čo vás čaká. Nepotrebujete mať všetky odpovede alebo presne vedieť, ako vás Boh použije. Jednoducho vás volá, aby ste ho nasledovali, kamkoľvek vás povedie. Keď sa budete modliť, úprimne mu vyznajte svoje pochybnosti, váhanie či obavy. Proste ho, aby vám dal silu pokračovať a nasledovať ho, nech to bude stáť čokoľvek. Inými slovami, vložte svoju vieru v neho.*

Pozrite si video k tejto kapitole na multiplymovement.com.

Časť prvá: Život činiteľa učeníkov

2. Príkaz činiť učeníkov

Predstavte si svoju reakciu, keby k vám prehovoril niekto, kto zomrel a potom ožil. Myslím to vážne, zamyslite sa nad tým! Ako by ste sa cítili? Ako sústredene by ste ho/ju počúvali? Ako vážne by ste brali jeho/jej slová?

Predstavte si, aké to mohlo byť pre učeníkov. Robili si svoju každodennú prácu, keď ich oslovil tajuplný učiteľ, aby ho nasledovali. Neskôr videli, ako oponuje náboženským vodcom, prijíma hriešnikov, uzdravuje chorých, ba dokonca kriesi mŕtvych. Vedeli, že to nie je obyčajný muž. V niektorých chvíľach v ňom ľudia videli Mesiáša, ktorý prinesie spasenie pre Boží ľud. Ale nikdy sa nedal celkom vtesnať do predstáv ľudí o tom, aký by mal Mesiáš byť alebo čo by mal hovoriť.

Učeníci po celý ten čas kráčali po Ježišovom boku. Sledovali, ako slepým navrátil zrak, počuli, ako odpustil beznádejným hriešnikom a obnovil životy zlomených ľudí. Pomáhali rozdávať chlieb a ryby, ktorými Ježiš nasýtil davy ľudí. Zdalo sa, že učeníci v určitých chvíľach chápali pravú identitu Ježiša viac než iní, a až do konca ho nasledovali v presvedčení, že on je tým, kto zmení údel Božieho ľudu.

A potom zomrel. Len tak. Zrazu bolo po všetkom. Zdalo sa, že Ježiš dokázal absolútne všetko: mal moc nad chorobami, nad smrťou, nad každým a nad všetkým. Touto mocou prinášal uzdravenie a vykúpenie, ktoré svet tak zúfalo potreboval. Ale nádeje učeníkov v lepši svet zomreli spolu s Ježišom pribitým na rímsky kríž.

Nasledujúce tri dni preto učeníci strávili zmätení a rozčarovaní. Všetko, v čo dúfali, bolo zrazu preč. Možno premárnili tri roky svojho života nasledovaním tohto záhadného človeka.

A potom sa to stalo. Vstal z mŕtvych! Keď sa Ježiš na tretí deň zjavil, opäť ich zaplavila stratená nádej. Teraz už nebolo pochyb! Ak Ježiš porazil ešte aj hriech a smrť, určite napraví aj tento zničený svet. Ježiš dosiahne to, po čom všetci tak túžili. Už ho nič nezastaví.

Znova však všetkých prekvapil. Miesto toho, aby okamžite zmenil svet, Ježiš dal svojim učeníkom ešte jeden príkaz a vystúpil do neba. Len tak, z ničoho nič. Aký to bol príkaz? V podstate im povedal, že je na nich, aby dokončili to, čo začal. Mali vziať posolstvo, ktoré Ježiš hlásal a praktizoval v Jeruzaleme a jeho okolí, a mali ho rozšíriť do celého sveta:

„Daná mi je všetka moc na nebi aj na zemi. Choďte teda a získavajte mi učeníkov vo všetkých národoch a krstíte ich v mene Otca i Syna i Svätého Ducha a naučte ich zachovávať všetko, čo som vám prikázal. A hľa, ja som s vami po všetky dni až do konca sveta.“
(Matúš 28, 18-20)

1. *Zastavte sa na chvíľu a prečítajte si Matúša 28. Skúste sa vcítiť do kože učeníkov, keď boli svedkami týchto udalostí a počuli Ježišove slová. Ako by ste na ich mieste reagovali vy?*

Veľké poslanie a cirkev

Čo vám prichádza na um v súvislosti s Ježišovým príkazom činiť učeníkov vo všetkých národoch? Mnohí tieto slová čítajú s presvedčením, že boli myslené ako inšpirácia pre farárov, pastorov alebo misionárov pri ich odchode na misijné pole. Ale napadlo vám niekedy, že by Ježišove slová mohli byť adresované *vám*?

Keď ďalej čítame Novú zmluvu, vidíme, ako sa Boží ľud pustil do práce v poslušnosti Ježišovmu príkazu. Venovali sa ľuďom okolo seba a volali ich, aby nasledovali Ježiša. Učeníci činili učeníkov, učili ich zachovávať všetko, čo Ježiš prikázal, a krstili ich. Niektorí sa dokonca presťahovali na iné miesto alebo začali cestovať, aby o tom mohli povedať čo najviac ľuďom. Ježišove slová zobrali vážne – a doslova.

Nemalo by nás prekvapiť, keď ďalej v Novej zmluve čítame, ako sa Ježišovi učeníci zamerali na činenie učeníkov – je to len prirodzené, ak vezmeme do úvahy Ježišovu službu a Veľké poslanie. Prekvapenie nastane až vo chvíli, keď sa pozrieme na dnešnú cirkev a jej postoj k čineniu učeníkov.

Prečo je v dnešnej cirkvi tak málo učeníctva? Naozaj veríme, že Ježiš povedal svojim prvým nasledovníkom, aby činili učeníkov, ale od cirkvi 21. storočia chce niečo iné? Nikto z nás by to zrejme nikdy netvrdil, ale akosi sme si vybudovali cirkevnú kultúru, v ktorej naši platení Boží služobníci robia „službu“ a my ostatní sa len ukážeme, vložíme nejaké peniaze do zbierky a odídeme s pocitom inšpirácie alebo „nasýtenia“. Na toľko sme sa vzdialili od Ježišovho príkazu, že mnohí kresťania dnes ani len netušia, ako vyzerá učeníctvo v praxi.

2. *Vyhodnoťte svoju doterajšiu skúsenosť s cirkvou vo svetle Ježišovho príkazu činiť učeníkov. Je pre vaše spoločenstvo charakteristické činenie učeníkov? Prečo alebo prečo nie?*

Viac než program

Ako teda vyzerá učeníctvo? Pri odpovedi na túto otázku musíme byť opatrní. Cirkevná skúsenosť mnohých z nás je tak úzko spätá s rôznymi programami, že si Ježišov príkaz činiť učeníkov predstavujeme ako ďalší program. Podvedome očakávame, že naši cirkevní predstavitelia vypracujú nejakú učenícku kampaň, na ktorú sa prihlásime, zaviazeme sa, že sa do nej počas nasledujúcich mesiacov zapojíme, a potom si môžeme Veľké poslanie na svojom zozname odľahčiť. Avšak činenie učeníkov je viac než program. Má byť poslaním nášho života. Má nás definovať. Učenie je zároveň činiteľom učeníkov.

Ako to teda vyzerá v praxi? Veľké poslanie používa tri výrazy, ktoré vystihujú podstatu učeníctva: choďte, krstite ľudí a učte ich zachovávať všetko, čo Ježiš prikázal. Jednoduché, nie? Je to neuveriteľne jednoduché v tom zmysle, že si to nevyžaduje vysokoškolské vzdelanie, proces vysviacky alebo nejaké hierarchické postavenie. Jednoducho stačí ísť za ľuďmi, povzbudiť ich, aby nasledovali Ježiša (o tom je krst), a potom ich naučiť zachovávať Ježišove prikázania (ktoré sa nachádzajú v Biblii). Samotný tento koncept nie je príliš ťažký.

Ale práve tie ľahko pochopiteľné veci je často najťažšie uviesť do praxe. Začnime takým krstom. Vo vašom spoločenstve možno krst nie je nič výnimočné. Asi preto toľko kresťanov nikdy nebolo pokrstených. Ale

v ranej cirkvi bol krst absolútne zásadnou vecou. Bol neodškriepiteľným dôkazom toho, že sa niekto stal nasledovníkom Ježiša Krista. Tak ako Ježiš zomrel a bol pochovaný do zeme, aj kresťan je ponorený pod hladinu vody. Tak ako Ježiš vyšiel z hrobu vo vzkriesenom tele, aj kresťan vychádza z vody ako nové stvorenie.

Keď kresťania v prvom storočí urobili tento krok, aby sa identifikovali so smrťou a zmŕtvychvstaním Ježiša, verejne deklarovali svoju príslušnosť Kristovi. To z nich okamžite urobilo potenciálnych mučeníkov – všetka nenávisť, ktorú svet pociťoval voči Kristovi, sa presmerovala na nich. Krst bol deklarováním toho, že celý život, identita a priority človeka sa od tej chvíle sústreďujú na Ježiša a na jeho poslanie. Nie všade na svete dnes zažijete podobnú reakciu na vaše rozhodnutie pokrstiť sa, ale takýto akt identifikácie s Kristom je nevyhnutný, nech žijete kdekoľvek.

3. *Už ste sa identifikovali s Ježišom prostredníctvom krstu? Ak áno, prečo to bol podľa vás dôležitý krok? Ak nie, čo vám bráni v tom, aby ste sa nechali pokrstiť?*

Krst je dôležitejší, než si možno myslíme, a rovnako dôležitou úlohou je aj učiť ľudí zachovávať Ježišove prikázania. Reálne si to vyžaduje celoživotnú oddanosť štúdiu Písma a investovanie do ľudí okolo nás. Žiadna z týchto vecí nie je ľahká a ani sa nedá odľahčiť na nejakom zozname. Nikdy nebudeme naozaj „hotoví“. Nepretržite sa máme venovať štúdiu Písma, aby sme sa čoraz hlbšie a jasnejšie naučili rozpoznávať, čo

by sme mali podľa Boha vedieť, praktizovať a odovzdávať ďalej. Neustále máme investovať do ľudí okolo nás, učiť ich a sprevádzať ich cez radosti aj skúšky života.

S procesom učenia nikdy „neskončíme“. Je to ako vychovávať dieťa: aj keď raz príde deň, keď bude náš učeník pripravený postaviť sa na vlastné nohy, náš vzťah s ním sa tým neskončí. Naše priateľstvo pokračuje, lebo vždy príde chvíľa, keď bude potrebovať usmernenie alebo povzbudenie. Popritom Boh neustále privádza do našej cesty aj nových ľudí a dáva nám nové príležitosti, aby sme opäť vstúpili do procesu učenia.

Nasledovať Ježiša činami učeníkov nie je ťažké na pochopenie, ale nás môže stať veľa. Ježišovo učenie je niekedy ťažko stráviteľné. Ak ho budeme šíriť ďalej, mnohí odmietnu nielen jeho posolstvo, ale aj nás. Ježiš povedal:

„Ak vás svet nenávidí, vedzte, že mňa nenávidel skôr ako vás. Keby ste boli zo sveta, svet by miloval, čo je jeho; keďže však nie ste zo sveta, ale ja som si vás vyvolil zo sveta, preto vás svet nenávidí. Spomeňte si na slová, ktoré som vám povedal: Sluha nie je väčší ako jeho pán. Ak mňa prenasledovali, budú prenasledovať aj vás. Ak zachovávali moje slovo, budú zachovávať aj vaše.“ (Ján 15, 18–20)

Je dosť ľahké na to, aby sme ho pochopili, ale nás môže stať veľmi veľa.

4. *Myslíte si, že ste pripravený oddať sa štúdiu Písma a investovaniu svojho života do ľudí okolo vás? Prečo alebo prečo nie?*

Príprava na dielo služby

Žiaľ, činenie učeníkov sa stalo exkluzívnou doménou farárov, pastorov a misionárov. Predajcovia predávajú, poisťovací agenti poisťujú a Boží služobníci slúžia. Aspoň takto to funguje vo väčšine zborov.

Je pravda, že pastieri, starší a apoštoli v Novej zmluve činili učeníkov, ale nemôžeme prehliadať fakt, že to robili aj všetci ostatní. Členovia ranej cirkvi brali svoju zodpovednosť činiť učeníkov veľmi vážne. Cirkev pre nich nebola firma, ktorú riadi jej riaditeľ. Cirkev skôr prirovnávali k telu, ktorú funguje správne len vtedy, keď bude každý úd robiť to, čo má.

Pavol vysvetľoval funkciu cirkvi v Efezanom 4, 11-16:

„A on ustanovil jedných za apoštolov, iných zasa za prorokov a iných za ohlasovateľov evanjelia, iných ustanovil za pastierov a učiteľov, *aby pripravovali svätých na dielo služby*, na budovanie Kristovho tela, až kým všetci nedospejeme... v dokonalého človeka, ktorého mierou dospelosti je plnosť Krista... *Z neho rastie celé telo, pevne spojené vzájomne sa podporujúcimi kĺbmi* a buduje sa v láske podľa toho, ako je dané každej časti.“

Pavol vnímal cirkev ako komunitu vykúpených ľudí, v ktorej je každý človek aktívne zapojený do diela služby. Pastor nie je služobník – aspoň nie v tom tradičnom ponímaní „Božieho služobníka“. Pastor má byť ten, čo pripravuje, a všetci členovia by mali byť služobníci.

Toto má nedozerné následky. Nepozerajte sa na to len ako na teologickú otázku. Hľadajte v tejto pasáži seba. Pavol povedal, že je to *vaša* robota, aby ste konali dielo služby! Ježiš prikázal *vám*, aby ste činili učeníkov!

Väčšina kresťanov vie vymenovať množstvo dôvodov, prečo nemôžu alebo by nemali viesť niekoho v učeníctve: „Necítim sa ako služobník.“ „Momentálne toho mám hrozne veľa; nemám čas na to, aby som investoval do iných ľudí.“ „Ja toho veľa neviem.“ „Mám kopu problémov sám so sebou. Pustím sa do toho, len čo si dám do poriadku vlastný život.“

Nech znejú tieto výhovorky akokoľvek presvedčivo, Ježišov príkaz neprichádza s klauzulami o výnimkách. Nepovedal, aby sme ho nasledovali, *ak* nie sme zaneprázdnení. Nevola nás milovať svojich blížnych, *ak* sa na to cítime byť pripravení. Keď sa pozriete na Lukáša 9, 57-62, uvidíte niekoľkých ľudí, ktorí sa vyhovárali, že nemôžu nasledovať Ježiša. Prečítajte si túto pasáž a všimnite si, ako na to zareagoval Ježiš. Možno vás to prekvapí.

Boh vás stvoril takého, aký ste. Dal vám (a naďalej vám bude dávať) všetko, čo potrebujete na to, aby ste splnili túto úlohu. Ježiš vám prikázal, aby ste sa pozreli na ľudí okolo seba a začali ste z nich činiť učeníkov. Samozrejme iba Boh môže zmeniť srdcia ľudí a spôsobiť, aby chceli nasledovať Ježiša. My máme byť jednoducho poslušní v snahe učiť ich – dokonca aj vtedy, ak sa ešte sami máme veľa učiť.

5. *Aké výhovorky vám bránia v tom, aby ste nasledovali Ježišov príkaz činiť učeníkov? Čo by ste mali urobiť, aby ste sa preniesli cez tieto dôvody?*

Urobte prvý krok

Byť učeníkom znamená, že sa začnete pozeráť na ľudí vo svojom živote inak. Všetci ľudia okolo vás boli stvorení na Boží obraz a Ježiš každému z nich prikazuje, aby ho nasledovali. Máte urobiť všetko, čo je vo vašich silách, aby ste ich ovplyvnili – preto ich Boh dal do vášho života. Nasledovať Ježiša znamená, že budete učiť iných ľudí nasledovať Ježiša.

Zamyslite sa nad tým, aké by mohli byť vaše prvé kroky smerom k učeníctvu. Koho dal Boh do vášho života, koho by ste mohli učiť nasledovať Ježiša? Možno vám Boh dáva na srdce osobu, ktorú príliš nepoznáte. Začnite tým, že s ňou rozviniete hlbší vzťah. Možno je to niekto, koho poznáte už roky, a Boh vás volá, aby ste tento vzťah posunuli na ďalšiu úroveň. Boh vás dal tam, kde sa práve nachádzate, a ľudia okolo vás tam nie sú náhodou. Pamätajte na to, že Veľké poslanie nás povoláva ku každému typu ľudí – v cirkvi aj mimo nej, k tým, čo sú ako my, aj k tým, čo sú úplne iní. Každý potrebuje pochopiť, kto je Ježiš a čo znamená nasledovať ho.

6. *Koho dal Boh v súčasnosti do vášho života, z koho by ste mohli začať činiť učeníka Ježiša Krista?*

Spolupráca s inými

Boh chce, aby ste ostatných kresťanov vo vašom živote vnímali ako partnerov v službe. Nepovolal vás činiť učeníkov v izolácii: umiestnil vás do kontextu konkrétneho tela Kristovho, aby ste mohli zažívať povzbudenie a zároveň výzvy od ľudí okolo seba. A boli ste povolaný, aby ste ich na oplátku aj vy povzbudzovali a stavali pred nich výzvy.

Teraz keď sa púšťate do tohto štúdia, zamyslite sa nad tým, ako budete postupovať. Sú vo vašom živote kresťania, s ktorými by ste mohli

študovať tento materiál? Poznáte zreých veriacich, za ktorými by ste mohli prísť s otázkami, ktoré z vášho štúdia nevyhnutne vyplynú? Cieľom je, aby ste dôkladne premysleli to, čo budete čítať, a umožnili týmto pravdám, aby sa „nasiakli“ do vašej mysle, srdca, životného štýlu. Ale zo svojho štúdia vyťažíte oveľa viac, ak máte ľudí, s ktorými by ste o tom mohli hovoriť, ktorí by vám dávali výzvy a s ktorými by ste spolupracovali. Ľudské bytosti jednoducho neboli stvorené na to, aby fungovali v izolácii.

7. *Koho Boh vložil do vášho života, kto by mohol byť vaším partnerom pri činení učeníkov?*

8. *Modlite sa, aby z vás Boh urobil oddaného a efektívneho činiteľa učeníkov. Vyznajte mu akékoľvek pocity nepripravenosti alebo neistoty. Poproste ho, aby vám dal svoju moc do tejto služby. Proste ho, aby vás priviedol k tým správnym ľuďom, ktorí by mohli byť vašimi partnermi, a k tým správnym ľuďom, ktorých začnete viesť v učeníctve.*

Pozrite si video k tejto kapitole na multiplmovement.com.